

5. Теорія держави і права, підруч. для студентів юрид. вищ. навч. закл. О. В. Петришин, С. П. Погребняк, В. С. Смородинський та ін., за ред. О. В. Петришена. Х. Право, 2014., 368 с.

Вероніка Олегівна КІР'ЯНОВА,

слухач магістратури

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

*Доцент кафедри криміналістики та
домедичної підготовки ФПФОДР*

к.ю.н., доцент

Віктор Миколайович ПЛЕТЕНЕЦЬ

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРОТИДІЇ РОЗСЛІДУВАННЮ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Актуальність розгляду питання протидії розслідуванню, перш за все, визначається кількісними і якісними змінами в структурі злочинності, які відрізняються появою нових видів злочинів, їх сучасними способами здійснення релігійної і приховування, зростанням професіоналізму злочинців, і їх високої технічної освіченістю і оснащеністю. Не менш вагомим в цьому аспекті елементом є стрімкий розвиток організованої злочинності, де відстежити причетність або роль деяких суб'єктів досить важко.

Зокрема, А.Л. Стулін визначає протидію розслідуванню як навмисну діяльність з метою перешкоджання розслідуванню та встановленню істини в кримінальному провадженні, як будь-яку незаконну діяльність підозрюваного і людей, які йому допомагають, з метою ухилення від відповідальності або максимального її пом'якшення [1, с. 26]. У свою чергу, на думку Р.С. Белкіна

протидію розслідуванню необхідно визначати як незаконну діяльність осіб, зацікавлених в результаті справи. Вона знаходить свій вияв у діях, безпосередньо спрямованих на приховування злочину (знищення або зміна слідів злочину і злочинця, різні інсценівки злочинів), на ухилення від відповідальності (неявка за викликом слідчого або суду, виїзд в іншу місцевість, укриття від органів слідства [1, с. 175]).

Феномен протидії розслідуванню злочинів не є чимось новим у роботі слідчого, однак, варто відзначити той факт, що з технологічним розвитком суспільства він набув нових форм вираження, пов'язаного з постійною модернізацією і видозміною такого явища. На сьогодні, протидія розслідуванню може спостерігатися на всіх етапах досудового розслідування, починаючи з етапу відкриття кримінального провадження і закінчуючи розглядом справи в суді.

Пов'язана така ситуація в більшості випадків з тим, що деякі суб'єкти правоохоронних органів, які повинні допомагати слідчому у розслідуванні, намагаються ускладнити або зробити його неможливим. Це відбувається в більшості випадків саме через те, що вищевказані суб'єкти, отримуючи неправомірну вигоду «покривають» винних у скоєнні злочинів, намагаються видозмінити або знищити наявні докази.

Особливого значення протидія може набувати в умовах проведення операції об'єднаних сил на території Донецької та Луганської областей, що можуть мати економічні, соціальні, правові аспекти [3]. Іноді, тиск на слідчого відбувається з боку керівництва, яке дає незаконні вказівки, які не здійснюють переслідування причетного до злочину. Часто перешкоджають розслідуванню кримінальних правопорушень його учасники, застосовуючи різної сфери технічні або комп'ютерні знання для знищення доказів, введення слідства в оману і т.д.

В сучасних умовах протидію слід розглядати як обов'язковий елемент злочинної діяльності, який забезпечує її тривале і безпечне існування, тому що існує тактичний арсенал засобів і методів подолання протидії є недостатнім в сучасному розвиненому суспільстві [4, с. 4]. Найчастіше протидію розслідуванню направлено на приховування злочинного діяння або осіб, які його вчинили. Адже при наявності одного з цих підстав, відразу може бути порушено кримінальну справу [5, с. 140].

Заслугує на увагу й позиція П.М. Лепісевича і Н.Д. Курляк, які дають свій перелік форм злочинного протидії розслідуванню, до якого відносять наступне: застосування погроз і фізичного впливу; неправдиві свідчення; корупційні механізми протидії розслідуванню; фальсифікація доказів; приховування злочину [6, с. 278]. Зазначені форми, цілком знаходять своє відображення в сучасних умовах здійснення кримінального провадження. Існує чимало інших класифікацій, проте багато з них, хоча і є фундаментальними, потроху втрачають свою відповідність з часом, що, перш за все, пов'язано з трансформацією протиправної діяльності.

Підводячи підсумки, можемо відзначити, що протидія досудовому розслідуванню найчастіше виникає на ґрунті корупційних зв'язків, що ускладнює роботу суб'єктів розслідування у встановлення обставин вчиненої події. Не зважаючи на стійку установку в подоланні протидії життя або здоров'я, професійна діяльність слідчого, інші блага можуть опинитися під загрозою злочинного посягання.

Перелік використаних джерел

1. Стулин А.Л. Как препятствовать противодействию расследования. 2000. № 2. С 26.
2. Белкин Р.С. Криминалистическая энциклопедия. 2 издание Мегатрон-XXI. 2000. С. 175.

3. Hanna Bidniak, Pyrih Ihor, Pletenets Viktor. Armed conflicts in the economic, social and legal context of the present: causes, regularities and contradictions Economic Annals-XXI: Volume 175, Issue 1-2, Pages: 4-9, May 28, 2019.

4. Александренко О.В. Криміналістичні проблеми подолання протидії розслідуванню. Київ - 2004. 4 с.

5. Чесакова М. С. Форми і способи протидії розслідування злочинів: підходи до класифікації. Київ - 2015. С. 140.

6. Леписевич П.М., Курляк Н.Д. Практические основы устранения противодействия расследованию преступлений в современных условиях. Научный вестник ЛГУВД - 2018. С. 278.

Інна Олександрівна КИШИНСЬКА,

курсант 2-го курсу

факультет підготовки фахівців для

підрозділів стратегічних розслідувань

Дніпропетровського державного університету

внутрішніх справ

Науковий керівник:

Викладач кафедри кримінального процесу ФПФОДР

Володимир Миколайович КІЯНИЦЯ

СУДИ ТА ЇХ ОСНОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ І РОЗВИТОК ЗА ОСТАННІ РОКИ

Актуальність теми: Судова влада, її діяльність всіх створених у державі судів, яка реалізується з допомогою притаманних їм і законодавчо засобів з метою впливу на поведінку суб'єктів права та суспільні відносини за участю цих суб'єктів. Для виконання покладеної на неї функції судова влада наділена владними повноваженнями і засобами примусу до виконання прийнятих нею рішень. Зокрема, конституційною засадою судочинства є обов'язковість виконання рішення суду, що вимагає від державних органів, посадових осіб, усіх громадян неухильного підкорення велінню судової влади.